

Darba grupas sanāksmes protokols atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja 2022.gada 28.februāra rīkojumam Nr.1-2/48 „Par iepirkumu pirmspārbažu veikšanas, konstatēto problēmu risināšanas un pirmspārbažu veikšanas metodikas aktualizēšanas darba grupu”

23.12.2022. Nr.38

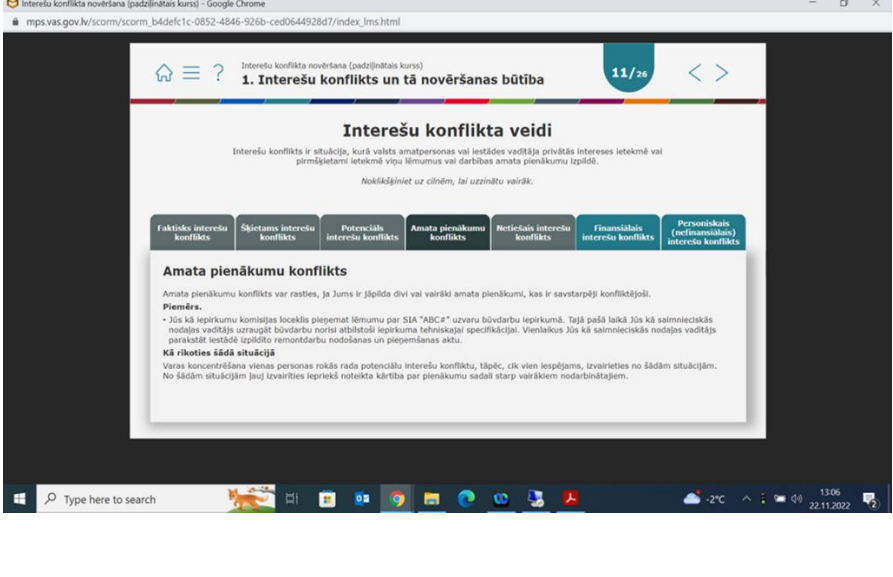
Sanāksme notiek rakstiskajā procedūrā 2022.gada 23.decembrī.

Sanāksmes mērķis: izskatīt Eiropas Savienības fondu vadošās iestādes, atbildīgo iestāžu, sadarbības iestādes, kā arī programmas apsaimniekotāju un aģentūru iesūtītos jautājumus par Metodiku par iepirkumu pirmspārbažu veikšanu sadarbības iestādei Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā, Metodiku par iepirkumu pirmspārbažu veikšanu programmas apsaimniekotājiem un aģentūrām 2014.–2021.gada periodā, kā arī citus ar publiskajiem iepirkumiem saistītus jautājumus.

Protokolu sagatavoja Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departaments.

| Nr.p.k. | Jautājums | Iepirkumu uzraudzības biroja/Eiropas Savienības fondu vadošās iestādes/Centrālās finanšu un līgumu aģentūras skaidrojums |
|---------|--|--|
| 1. | Eiropas Savienības fondu vadošā iestāde Par <u>progresu</u> attiecībā uz Elektronisko iepirkumu sistēmas iepirkumu plānu izmantošanu un digitalizācijas iespēju sistēmas uzlabošanai. | Eiropas Savienības fondu vadošā iestāde Ņemot vērā 30.09.2022. protokolā sniegto informāciju, lūdzam sniegt detalizētāku informāciju par progresu minētā jautājuma virzībā. Iepirkumu uzraudzības birojs Ņemot vērā Finanšu ministrijas šā gada 24.oktobra vēstuli Valsts reģionālās attīstības aģentūrai, ar kuru ministrija lūdza ievietot izstrādāto (un ar Eiropas Savienības fondu vadībā un uzraudzībā iesaistītajām institūcijām saskaņoto) kontroljautājumu formu (Kontroljautājumi iepirkuma nepamatotas sadalīšanas novēršanai) |

| | | |
|----|---|--|
| | | Elektronisko iepirkumu sistēmas pasūtītāja pircēja profilā, šobrīd ir uzsākts kontroljautājumu formas iestrādes process (provizoriski plānots, ka forma parādās konkrētā iepirkuma komisijas darba plūsmā brīdī, kad komisijas loceklis atver neieinteresētības apliecinājuma formu – pie pirmā neieinteresētības apliecinājuma parakstīšanas uzsākot darbu komisijā). Plānots, ka risinājums būs pieejams tuvākajā laikā. |
| 2. | <p>Labklājības ministrija</p> <p>Atsaucoties uz 29.11.2022. e-pastu, Labklājības ministrija kā Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītā atbildīgā iestāde iesniedz šādu jautājumu izskatīšanai pirmspārbaužu metodikas sanāksmē: lūdzam sniegt skaidrojumu, vai ir pieļaujama situācija, kad iestādes nodarbinātājs, kurš gatavo tehnisko specifikāciju, vienlaikus tiek iekļauts iepirkuma komisijā un vērtē pretendentu piedāvājumus, līgumā tiek nozīmēts par kontaktpersonu un atbildīgo no pasūtītāja puses, kā arī paraksta nodošanas un pieņemšanas aktus.</p> <p>Lai arī Iepirkumu likumā nav noteikts ierobežojums šādai pienākumu sadalei iestādē, Labklājības ministrija, iepazīstoties ar mācībās “Interesu konflikta novēršana (padziļinātais kurss)” sniegto informāciju (skat. zemāk), secina, ka minētais tiek norādīts kā piemērs, kad, lai nepieļautu nesamērīgu varas koncentrāciju vienās rokās un izvairītos no amata pienākuma konflikta, būtu jāizvairās no šādu situāciju iestāšanās iestādē.</p> | <p>Iepirkumu uzraudzības birojs</p> <p>Publisko iepirkumu regulējums neierobežo dalību līguma vadībā un uzraudzībā personai, kas bijusi attiecīgā iepirkuma dokumentācijas sagatavotājs vai iepirkuma komisijas loceklis, līdz ar to no publisko iepirkumu regulējuma viedokļa šādā situācijā nav saskatāms pārkāpums.</p> <p>Vienlaikus pasūtītājs savu iespēju robežās aicināts ievērot mācību “Interesu konflikta novēršana (padziļinātais kurss)” materiālā sniegto informāciju, lai mazinātu varas koncentrēšanos vienas personas rokās un tādējādi mazinātu interešu konflikta un korupcijas riskus.</p> |

| | | |
|-----------|---|--|
| |  | |
| <p>3.</p> | <p>Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra</p> <p>Saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumu Nr.104 “Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem” (turpmāk – MK noteikumi Nr.104) 9.punktu finansējuma saņēmējam nav atļauts preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkumu sadalīt, lai izvairītos no paredzēto iepirkuma procedūras nosacījumu piemērošanas, t.i., ja paredzamā līgumcena pārsniedz 70 000 euro, pasūtītājam jāpiemēro atbilstoša iepirkuma procedūra saskaņā ar MK noteikumos Nr.104 noteikto. Savukārt, MK noteikumu Nr.104 10.punkts nosaka, ka par līdzīgām precēm, pakalpojumiem un būvdarbiem uzskata tādas preces, pakalpojumus un būvdarbus, kuriem ir līdzīgas funkcijas, kuri nepieciešami kopēja iepirkuma projekta īstenošanai, kuru piegādi vai sniegšanu nodrošina viens piegādātāju loks, kā arī kuru vajadzība ir zināma un par kuriem līgumu var noslēgt vienlaikus.</p> | <p>Iepirkumu uzraudzības birojs</p> <p>Iepirkumu uzraudzības biroja ieskatā MK noteikumu Nr.104 paredzamās līgumcenas noteikšanas regulējums interpretējams pēc līdzības ar Publisko iepirkumu likumā iekļauto regulējumu (ievērojot papildus šo noteikumu 7.-10.punktā norādīto specifiku), attiecīgi Iepirkumu uzraudzības birojs sniedz viedokli no publisko iepirkumu regulējuma skatpunkta.</p> <p>Iepirkumu uzraudzības biroja skaidrojumā “Paredzamās līgumcenas noteikšanas pamatprincipi, lai izvēlētos atbilstošu iepirkuma procedūru” noteiktais, ka, <i>ja atsevišķi funkcionāli līdzīgi pakalpojumi tiek īstenoti vienota mērķa sasniegšanai (piemēram, konkrēta ārvalstu finanšu instrumenta projekta ietvaros), tad attiecīgajiem</i></p> |

| | |
|--|--|
| <p>Papildus tam Iepirkumu uzraudzības birojs savos metodiskajos materiālos “Paredzamās līgumcenas noteikšanas pamatprincipi, lai izvēlētos atbilstošu iepirkuma procedūru”^[1] skaidro, ka, ja atsevišķi funkcionāli līdzīgi pakalpojumi tiek īstenoti vienota mērķa sasniegšanai (piemēram, konkrēta ārvalstu finanšu instrumenta projekta ietvaros), tad attiecīgajiem pakalpojumiem paredzamās līgumcenas nosakāmas kopīgi.</p> <p>Norvēģijas finanšu instrumenta 2014. - 2021. gada perioda programmas “Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmumi” ietvaros Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra īsteno vairākas aktivitātes, t.sk., neliela apjoma grantu shēmas projektus, kas ietver eksperimentālo izstrādi (prototipa izstrādi). Ņemot vērā, ka iepirkuma līgumcena ir nosakāma kopīgi, ja konkrētā projekta ietvaros funkcionāli līdzīgi pakalpojumi tiek īstenoti vienota mērķa sasniegšanai. Pakalpojumi projekta ietvaros tiek iepirkti, lai izstrādātu prototipu, bet eksperimentālās izstrādes laikā bieži nav iespējams paredzēt visu, kas nepieciešams prototipa izstrādei, kā arī pabeidzot vienu etapu, tikai pēc tam var zināt, kas nepieciešams nākamajai fāzei. Līdz ar to sākotnēji nav iespējams noteikt kopējo līgumcenu viena projekta ietvaros.</p> <p>Lūdzam sniegt viedokli, vai šādos projektos, kur tiek izstrādāts prototips viena projekta ietvaros, var neveikt iepirkumu, ja arī materiālu iegādes, testēšanas, programmēšanas u.c. plānotā līgumsumma pārsniedz 70 000 euro. Kādiem aspektiem būtu jāpievērš uzmanība, vērtējot gan iepirkuma plānus, gan pašus iepirkumus, lai novērstu iepirkumu sadalīšanu. Kā arī, vai šajā gadījumā ir/nav svarīgi, ka pakalpojumi tiek veikti viena projekta/mērķa sasniegšanai, bet būtu jāvērtē, vai tie ir funkcionāli līdzīgi pakalpojumi.</p> <p>Tāpat papildu jautājums par sekojošu situāciju: Ja sākotnēji projektā ir plānota summa līdz 69 999, piem., programmēšanas pakalpojumi, attiecīgi</p> | <p><i>pakalpojumiem paredzamās līgumcenas nosakāmas kopīgi</i>, attiecas uz situācijām, kad pakalpojumi/ piegādes ir vienlaikus plānojami, proti, par to vajadzību ir zināms jau sākotnēji, uzsākot projekta aktivitātes.</p> <p>Ņemot vērā pakalpojuma specifiku (proti, to, ka eksperimentālās izstrādes laikā bieži nav iespējams paredzēt visu, kas nepieciešams prototipa izstrādei, kā arī pabeidzot vienu etapu, tikai pēc tam var zināt, kas nepieciešams nākamajai fāzei), var nebūt iespējami paredzamo līgumcenu visām vajadzībām noteikt kopīgi. Šādās situācijās pasūtītājs var lemt par vispārīgās vienošanās rīkošanu. Ja tomēr pasūtītājs lemj par atsevišķu iepirkumu rīkošanu, uzskatot, ka vispārīgā vienošanās nav piemērotākais veids (un nosakot piemērojamo procedūru atbilstoši līgumcenu par zināmajām vajadzībām, tātad faktiski piegāžu un pakalpojumu iepirkumu nerīkojot līdz 70 000 euro), jāvērtē, lai iepirkumi tomēr nebūtu pārlieku <i>saskaldīti</i> tikai tā iemesla dēļ, ka nav zināmi visi nepieciešamie vajadzību aspekti, jo arī šādā situācijā ir iespējams rīkot atsevišķus iepirkumus atbilstoši visu kopējo iepirkumu paredzamajai līgumcenu. Attiecīgi situācija izvērtējuma kopumā, ņemot vērā gan izstrādājamo prototipu skaitu un lielumu konkrētā projekta ietvaros, gan zināmo vajadzību konkrētības pakāpi, gan to, vai iepērkamās preces/ pakalpojumi ir funkcionāli līdzīgi. Iepirkumu uzraudzības birojs pieņem, ka situācijās, kur tiek izstrādāts prototips viena projekta ietvaros, var neveikt iepirkumu atbilstoši MK noteikumu Nr.104 regulējumam, ja arī materiālu iegādes, testēšanas, programmēšanas u.c. plānotā līgumsumma sasniedz 70 000 euro, it sevišķi, ja visas</p> |
|--|--|

[1] <https://www.iub.gov.lv/lv/media/7298/download?attachment>

| | | |
|--|---|---|
| | <p> tiek veikta cenu aptauja, bet projekta laikā ir konstatēts, ka nepieciešami vēl cita veida programmēšanas pakalpojumi, kas palielinās summu vairāk par 70 000, vai šajā situācijā ir jāveic iepirkums, lai arī sākotnēji projekta īstenotājs nevarēja paredzēt, ka būs nepieciešami vēl papildu programmēšanas pakalpojumi.</p> | <p> kopīgās vajadzības nav sākotnēji identificējas un ja noteikto sliekšni sasniedz dažādu preču/ pakalpojumu kopsumma.</p> <p> Arī otrajā aprakstītajā piemērā pasūtītājam pirmšķietami nav viennozīmīga pienākuma veikt iepirkumu atbilstoši MK noteikumu Nr.104 regulējumam, ja vien jau sākotnēji paredzamā līgumcena noteikta pareizi (t.sk. nav bijis mērķis izvairīties tieši no iepirkuma piemērošanas).</p> <p> Vienlaikus Iepirkumu uzraudzības birojs norāda, ka MK noteikumu Nr.104 regulējums neparedz “smagnējas”/ sarežģītas procedūras piemērošanu, nosakot galvenokārt izvairīšanos no interešu konflikta un cenas pamatotības tīrgus cenai pierādīšanu, līdz ar to preventīvi, lai izvairītos no neatbilstību riskiem, ieteicams šādās situācijās izvērtēt MK noteikumos Nr.104 regulētās procedūras piemērošanu.</p> |
|--|---|---|